

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9Csp/92/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623203267
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623203267.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Stanislava Semanová, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47967692, právne zastúpenom KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, D. E. F., o zaplatenie 1449,99 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamietá.
- II. Žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 14.06.2023 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie dlžnej istiny 1449,99 Eur, dlžných úrokov vo výške 441,23 Eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1449,99 Eur od 28.10.2016 do zaplatenia, a k náhrade trov konania.

2. V žalobe žalobca uviedol, že dňa 25.10.2018 s účinnosťou 20.12.2018 uzavrela Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava ako postupca a spoločnosť BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, ako postupník, Zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej žalobca nadobudol pohľadávku zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX spolu s jej príslušenstvom. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 02.08.2013 Zmluvu o splátkovom úvere č. 1399684258, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 2000,- Eur žalovanému. Žalovaný sa zaviazal vrátiť peňažné prostriedky v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť dohodnuté úroky. Právny predchodca žalobcu žalovanému dňa 02.08.2013 poskytol prevodom na účet finančné prostriedky vo výške 2000,- Eur. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný svoje zmluvné povinnosti riadne a včas nespĺnil, právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve, vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Výzva na úhradu dlžnej sumy je aj písomnou výzvou banky. Medzi žalobcom a žalovaným bolo dňa 27.02.2017 dojednané Uznanie dlhu, súčasťou ktorého je vyhlásenie žalovaného, ktorý svoj záväzok voči veriteľovi v celom rozsahu uznal čo do jeho výšky, ako aj do právneho dôvodu. V zmysle Obchodných podmienok, ak sa úver stane predčasne splatným, žalobca je naďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v Zmluve. Z týchto záverov tak vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania.

3. Žaloba spolu so žalobcom predloženými listinnými dôkazmi bola žalovanému doručená dňa 11.08.2023. Žalovaný v súdom stanovenej lehote sa k žalobe nevyjadril, neuviedol a nepredložil žiadne prostriedky procesnej obrany, hoci bol k tomu súdom vyzvaný uznesením sp zn. 9Csp/92/2023-45 zo dňa 24.07.2023, ktoré bolo žalovanému doručené spolu so žalobou.

4. Na základe výzvy súdu uznesením sp zn. 9Csp/92/2023-44 zo dňa 24.07.2023 žalobca v písomnom podaní zo dňa 18.08.2023 uviedol, že deklarovaný pomer a príjem žiadateľa banka overila z externého nezávislého zdroja a akceptovala príjem vo výške 702- Eur. Banka mala k dispozícii kompletne informácie o úverových záväzkoch žiadateľa (výdavky) zo Spoločného registra bankových informácií. Žiadateľ si uvádzal rodinný stav vdovec a 0 vyživovaných detí. Finančná analýza, platná v tom čase, bola vyhovujúca pre poskytnutie úveru vo výške 2000- Eur na 6 rokov s mesačnou splátkou 54- Eur. Právny predchodca riadne posúdil bonitu žalovaného a jeho reálnu schopnosť uhradiť svoje záväzky, pričom po celý čas postupoval s odbornou starostlivosťou. Poštová banka, a.s. Bratislava si splnila povinnosť vymedzenú v ustanoveniach § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 15.06.2016 a k zosplatneniu úveru došlo listom zo dňa 08.09.2016. Poštová banka, a.s. Bratislava si splnila povinnosť vymedzenú v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách vyššie uvedeným listom zo dňa 08.09.2016, keď vyzvala žalovaného na úhradu pohľadávky.

5. Právny zástupca žalobcu podaním zo dňa 12.09.2023 ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' žalobcu na pojednávaní a súhlasil s prejednaním veci a rozhodnutím vo veci bez jeho prítomnosti a prítomnosti jeho právneho zástupcu. Žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 24.08.2023. Lehota na prípravu na pojednávanie bola zachovaná, žalovaný svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil, o odročenie pojednávania vo veci nepožiadaval. Vzhľadom na uvedené súd poukazujúc na § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v neprítomnosti oboch strán sporu.

6. Súd oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to Zmluvou o postúpení pohľadávky, výpisom z úverového účtu, Obchodnými podmienkami pre spotrebiteľské úvery, Všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou na splatenie dlžnej časti úveru, výzvou na úhradu dlžnej sumy, výzvou na zaplatenie, predžalobnou výzvou, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere lepšia pôžička, podacími hárkami, doručenkami, Uznaním dlhu, Dohodou o splátkovom kalendári a uznaním dlhu, report zo Sociálnej poisťovne, lustráciou zo Spoločného registra bankových informácií a zistil nasledovne:

7. Predchodca žalobcu Poštová banka, a.s., Bratislava ako veriteľ uzatvorila so žalovaným ako dlžníkom dňa 02.08.2013 Zmluvou o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 20000,- Eur. Podľa článku 1 žalovaný uviedol pri uzatvorení zmluvy svoj čistý mesačný príjem vo výške 200,- Eur, čistý mesačný príjem domácnosti 702,- Eur, počet vyživovaných detí 0, rodinný stav vdovec, druh bývania vlastný. Z článku 2 je zrejmé, že žalovaný požiadaval o úver 2000,- Eur, s dobou splácania 6 rokov. V článku 3 Zmluvy sú uvedené základné údaje týkajúce sa tohto úveru a to

- výška schváleného úveru 2000,- Eur,
- počet mesačných splátok 72
- výška mesačnej splátky vrátane poistného 54,- Eur,
- úroková sadzba 24,50 % ročne,
- dátum prvej mesačnej úhrady do 10.09.2013
- RPMN banky 29,05 %
- priemerná RPMN 19,47 %
- celková výška nákladov 1901,66,- Eur
- dátum každej ďalšej platby k 10. dňu v mesiaci
- dátum konečnej splatnosti úveru 10.08.2019.

Podľa bodu 3.8 Zmluvy, právne vzťahy neupravené Zmluvou o úvere sa rodia Obchodnými podmienkami Všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o úvere a právnym poriadkom Slovenskej republiky.

8. V zmysle článku 6 bod 6.2 Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička G. A., H., účinných od 10.06.2013, ak dlžník je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky v plnej resp. čiastočnej výške, je banka oprávnená požadovať predčasné splatenie celej výšky úveru vrátane príslušenstva.

9. Dňa 02.08.2013 predchodca žalobcu vykonal lustráciu žalovaného v registri klientskych informácií.

10. Podľa predloženej listiny Aktuálny stav úveru ku dňu 18.12.2018, predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 2000,- Eur. Posledná splátka pred zosplatnením úveru bola žalovaným

uhradená dňa 10.05.2016. K zosplatneniu úveru došlo v mesiaci september 2016. Po zosplatnení úveru do podania žaloby zo strany žalovaného bola dňa 27.10.2016 uhradená suma spolu 140- Eur.

11. Výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 15.08.2016 adresovanou žalovanému, bol žalovaný predchodcom žalobcu upozornený, že ku dňu 12.08.2016 je pohľadávka banky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 02.08.2013, viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 243,91 Eur a bol vyzvaný na úhradu tejto sumy do 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Zároveň bol žalovaný upozornený na to, že ak nedôjde k úhrade uvedenej sumy, banka je oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným a žiadať úhradu celej úverovej pohľadávky. Uvedená výzva bola žalovanému odoslaná dňa 15.08.2016 na adresu C. XXX/X, D. E. F. t.j. adresu, ktorú uviedol v zmluve ako adresu trvalého pobytu, ako aj korešpondenčnú adresu, o čom svedčí podací hárok č. I..

12. Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 08.09.2016, predchodca žalobcu z dôvodu podstatného porušenia Zmluvy o úvere č. žalovaným, vyhlásil svoju pohľadávku predčasne splatnou v celom rozsahu ku dňu 08.09.2016. Zároveň vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy 1636,27 Eur pozostávajúcej z dlžnej istiny 1449,99 Eur, úroku 146,63 Eur a poplatku za upomienky 39,65 Eur, v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Výzva bola žalovanému doručená na adresu C. XXX/X, D. E. F. do vlastných rúk, čo potvrdil svojim podpisom na doručení a to dňa 13.09.2016.

13. Dňa 27.02.2017 žalovaný podpísal Uznanie dlhu. Podľa tejto listiny žalovaný uznal dlh voči Poštovej banke, a.s., Bratislava vyplývajúci zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX vo výške 1677,93 Eur, ktorý sa stal splatným dňa 08.09.2016. Zároveň uznanie dlhu obsahuje prehlásenie žalovaného, že si je vedomý, že okrem uznaného dlhu je povinný banke uhradiť aj zmluvné úroky z istiny vo výške 24,50 % ročne a úroky z omeškania z istiny vo výške 5,25 % ročne odo dňa po dni uznania dlhu do zaplatenia.

14. Dňa 25.10.2018 bola medzi postupcom Poštovou bankou, a.s., Bratislava a postupníkom žalobcom v tomto konaní uzatvorená Zmluva o postúpení pohľadávok č. II/2018, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávok špecifikovaných v Prílohe č. 1, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanému oznámené listom Oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 27.12.2018, ktorý bol žalovanému odoslaný na adresu C. XXX/X, D. E. F., o čom svedčí podací hárok č. I..

15. Výzvou na zaplatenie – predžalobná výzva zo dňa 08.08.2019 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy 2743,22 Eur do 5 dní odo dňa doručenia výzvy.

16. Podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi zverejňovaných Ministerstvom financií SR, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov pre Ostatné spotrebiteľské úvery neuvedené v r. 1 až 5 vo výške od 1500 do 6500 Eur vrátane so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov pre 1. štvrtrok roku 2013 bola 19,47 % ročne.

17. Podľa štatistických údajov Národnej banky Slovenska priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (nové obchody) pre spotrebiteľské úvery za mesiac august 2013, pri dobe splatnosti nad 5 rokov boli vo výške 147,54 % ročne.

18. Podľa kalkulačky na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov umiestnenej v súdnom registri hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov pri zadaní parametrov uvedenej zmluvy, a to dátum pôžičky: 02.08.2013, výška pôžičky: 2000,- Eur, periodicita splátok: mesačne, počet splátok: 72, výška splátky: 54,- Eur deň splátky: 10, dátum prvej splátky: 10.09.2013 a dodatočnom náklade: 0,- Eur, predstavuje hodnotu 27,88 % s celkovou čiastkou na splatenie tohto úveru v sume 3888,- Eur.

19. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej

zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 1, 2, 5 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

22. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

23. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

24. Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

25. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, podmienky na udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

26. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom od 23.12.2015, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

27. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke

zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

28. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver. Úverová zmluva uzatvorená medzi predchodcom žalobcu a žalovaným je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, ale aj ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z obsahu zmluvy je zrejme, že ide o formulovanú zmluvu pripravenú vopred predchodcom žalobcu, ktorý pri uzatvorení zmluvy konal v rámci predmetu svojej činnosti. Žalovaný pri uzatvorení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej resp. inej podnikateľskej činnosti, zmluvu uzatvoril ako fyzická osoba. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"), čo je zrejme aj v danej veci.

29. Pôvodný veriteľ žalovaného Poštová banka, a.s., s účinnosťou k 20.12.2018 postúpila pohľadávku voči žalovanému žalobcovi. Vzhľadom k tomu sa súd v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, teda otázkou, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi pôvodným veriteľom žalovaného a žalobcom. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitímovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitímovaný) (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č. k. III. ÚS 517/2011-9). Z uvedenej definície vecnej legitímácie je zrejme, že stranou sporu môže byť ktorákoľvek fyzická, či právnická osoba, ktorá podá žalobu resp. voči ktorej je žaloba podaná. Uvedené však neznamená, že táto strana sporu je aj v konaní vecne legitímovaná t.j. že je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia resp. hmotnoprávnej povinnosti. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je pritom rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy to, či účastníkom objektívne je alebo nie je.

30. Otázkou vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej je súd povinný skúmať „ex offa“. Ide o zákonnú povinnosť súdov v každom štádiu konania. Uvedené je zrejme napr. z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/205/2009 zo dňa 29.6.2010, podľa ktorého „skúmanie otázky aktívnej vecnej legitímácie odvolacím súdom vyplynulo jednak z povahy sporového civilného súdneho konania, v ktorom súd skúma, či je žalobca nositeľom tvrdeného práva na určité plnenie voči označenému žalovanému“.

31. Taktiež Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach uvádza „Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania, pričom súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta, kde zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby.“ (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/2014-27).

32. Najnovšie Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27.10.2021 uvádza „V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa.“

33. Pôvodný veriteľ, ktorý poskytol úver žalovanému je bankou. Z uvedeného dôvodu je potrebné na danú vec okrem ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka aplikovať aj ustanovenie § 92 ods. 8 bankového zákona. Uvedené ustanovenie upravuje špeciálne podmienky (okrem všeobecných podmienok postúpenia pohľadávky v Občianskom zákonníku), kedy môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky bankou. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.

o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.

34. Pre platné postúpenie pohľadávky bankou sa vyžaduje v zmysle vyššie uvedených ustanovení kumulatívne splnenie týchto podmienok:

- existencia splatnej pohľadávky,
- písomná výzva banky,
- následné nepretržité viac ako 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením jeho záväzku voči banke.

35. Z dokazovania je zrejmé, že oprávnenie predchodcu žalobcu vyhlásiť okamžitú splatnosť poskytnutého úveru vyplývalo z článku 6. bod 6.2 Obchodných podmienok predchodcu žalobcu. V prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas bol veriteľ oprávnený vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, po doručení písomnej výzvy dlžníkovi. Zo strany žalobcu bola predložená písomná Výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 15.08./2016, ktorou bol žalovaný vyzvaný k úhrade dlžnej sumy 243,91 Eur s upozornením, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v určenej lehote, banka je oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným. Žalobca predložil tiež Výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 08.09.2016, v ktorom bolo oznámené žalovanému, že dlh z predmetnej úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu a zároveň bol vyzvaný k úhrade celkového dlhu.

36. Pokiaľ sa týka doručovania uvedených listín, žalobcom bol predložený len dôkaz o doručení Výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 08.09.2016 žalovanému do vlastných rúk, o čom predložil doručenkú, na ktorej žalovaný podpisom potvrdil prevzatie zásielky. Ako dôkaz o doručení Výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 15.08.2016 žalovanému žalobca predložil len podací hárok.

37. V súvislosti s doručovaním uvedených listín súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15.12.2020, sp. zn. 5Cdo/36/2020, podľa ktorého je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie.

38. V prípade sporu o doručenie písomnosti dôkazné bremeno o doručení zaťažuje odosielateľa (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15.12.2020, sp. zn. 5Cdo/36/2020). Dôkazné bremeno o tom, že dlžník získal vedomosť o požiadavke veriteľa na úhradu dlhu v celosti, teda zaťažuje žalobcu. Pokiaľ žalobca nepredložil dôkaz o tom, že žalovaný mal možnosť oboznámiť sa s obsahom predžalobnej upomienky, nemohli nastať účinky zosplatenia úveru. Len vyhotovenie listiny, v ktorej veriteľ prejaví svoju vôľu na úhradu dlžnej časti úveru zo strany dlžníka, nepostačuje na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, keďže uvedené nepreukazuje, že sa tento úkon dostal do dispozičnej sféry dlžníka.

39. Poukazujúc na uvedené má súd za to, že žalobca nepreukázal a teda neunesol dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, že žalovanému bola bankou doručená Výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 15.08.2016 a ani nepreukázal, že táto výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného.

40. V súvislosti so záverom, že len predloženie podacieho hárku o odoslaní zásielky nepostačuje na preukázanie doručenia listiny adresátovi, súd poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach napr. sp. zn. 9CoCsp/79/2021 zo dňa 23.11.2022, sp. zn. 3CoCsp/90/2021 z 24.11.2022, sp. zn. 6CoCsp/97/2021 zo dňa 28.06.2022.

41. Pre platné zosplatenie celého úveru sa vyžaduje doručenie oboch vyššie uvedených písomností t.j. výzvy na úhradu dlžných splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Zo strany žalobcu nebolo v konaní preukázanie doručenie výzvy zo dňa 15.08.2016 žalovanému. Preto zosplatenie celého dlhu žalovaného pre

nedodržanie podmienok v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť, musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti.

42. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že zo strany banky nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky voči žalovanému zo Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 02.08.2013. Pokiaľ totiž banka postúpila dňa 20.12.2018 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nedošlo k platnému vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, a preto banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. K uvedenému je potrebné dodať, že konečná splatnosť úveru mala nastať až 10.08.2019.

43. Súd opätovne poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, podľa ktorého ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Je potrebné si uvedomiť, že oznámením postúpenia pohľadávky, ktoré je adresované dlžníkovi, dochádza v prvom rade k tomu, že postupca vyvolá zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie, a zároveň berie na seba riziko vyplývajúce z toho, že i v prípade neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky splní dlžník dlh tretej osobe (postupníkovi). Samotným postúpením pohľadávky však nedochádza k inej zmene záväzku než v osobe veriteľa a v prípade, že zmluva bola neplatná, dochádza k tomu, že k veriteľovi pristupuje ďalšia osoba oprávnená prijať plnenie s účinkami i pre pôvodného veriteľa.

44. V prípade nesplnenia zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného vyplýva, že predchodca žalobcu nemohol postúpiť, žalobcovi tzv. „živý úver“ (nesplatnú pohľadávku) zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy a pokiaľ tak urobil, konal v rozpore s uvedenými ustanoveniami.

45. Podmienka, že postúpiť možno len splatnú pohľadávku vyplýva aj z ustanovenia § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa prechodných ustanovení § 25g zákona č. 129/2010 Z.z. účinnom od 23.12.2015 sa ustanoveniami tohto zákona spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Poukazujúc aj na uvedené ustanovenia bolo nevyhnutné v konaní preukázať splnenie podmienok zosplatenia záväzku žalovaného v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

46. Žalobca v konaní nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu na jej uplatňovanie pred súdom, súd preto žalobu pre nedostatok vecnej legitímácie žalobcu zamietol.

47. Žalovaný podpísal dňa 27.02.2017 uznanie dlhu, ktorým uznal svoj dlh voči Poštovej banke a.s., vyplývajúci zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX vo výške 1677,93 Eur, ktorý sa stal splatným 08.09.2016. Dlhu uznal čo do dôvodu aj výšky s tým, že si je vedomý povinnosti uhradiť aj zmluvné úroky z istiny vo výške 24,50 % ročne a úroky z omeškania vo výške 5,25 % ročne od uznania dlhu do zaplatenia.

48. Uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi zakladá vyvrátenú právnu domnienku, že v čase uznania dlh existoval. V prípade sporu veriteľ nemusí dokazovať, že v čase uznania dlh existoval, ani jeho výšku. Tento právny úkon okrem všeobecných náležitostí pre právne úkony (§ 34 a nasl.) musí mať písomnú formu, musí byť z neho zrejмый dôvod (kauza) vzniku pohľadávky, musí v ňom byť presne určená výška pohľadávky a napokon musí obsahovať aj prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Uznaním dlhu však nevzniká nový záväzok.

49. V danom prípade žalovaný ako dlžník má postavenie spotrebiteľa v tomto konaní. Jedná sa o slabšiu stranu sporu, pričom z vykonaného dokazovania poukazujúc už na uvedené skutočnosti, najmä neplatnosť predčasného zosplatenia úveru, je zrejmé, že dlh žalovaného voči predchodcovi žalobcu v čase uznania dlhu neexistoval vo výške v ňom uvedenej. Okrem toho text uznania dlhu bol vopred pripravený predchodcom žalobcu, žalovaný ho nemal možnosť ovplyvniť a uznanie dlhu len podpísal.

50. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/109/2018 zo dňa 18.12.2018, žalobca ako veriteľ dosiahla uzavretie dohody o uznaní dlhu a dohody o uzavretí splátkového kalendára v dôsledku použitia nekalej obchodnej praktiky spočívajúcej v tom, že právny úkon, obsahom ktorého bolo uznanie dlhu, bol súčasťou predtlačenej formulára, do ktorého sa doplnili len údaje o žalovanom. Žalobca však počas konania nepreukázal (na nej bolo dôkazné bremeno), že žalovanému ako priemernému spotrebiteľovi boli akokoľvek vysvetlené, v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti, následky uznania dlhu najmä s ohľadom na jeho premlčanie, resp. dĺžky premlčacej doby. Následne žalovaný bez toho, aby mu boli vysvetlené následky uznania záväzku, dohody podpísal (došlo k narušeniu ekonomického správania sa priemerného spotrebiteľa). Ak by bol žalobca žalovanému vysvetlil následky uznania záväzku (10- ročná premlčacia lehota), bolo by nelogické, že by žalovaný s takýmto poznatkom dohodu o uznaní záväzku podpísal. Takémuto konaniu nemožno priznať ochranu. (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/166/2021 zo dňa 24.05.2023).

51. Vzhľadom na uvedené, Uznanie dlhu 27.02.2017 je potrebné považovať za neplatný právny úkon poukazujúc na ustanovenie § 37 Občianskeho zákonníka.

52. Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti, súd žalobu zamietol a to pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní.

53. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

54. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

55. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

56. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

57. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 s použitím § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalobu súd zamietol, teda žalovaný bol v konaní úspešný. Žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, a teda o náhradu trov zjavne neprejavil záujem. Súd preto poukazujúc aj na článok 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal hoci bol v konaní úspešný, avšak nárok na náhradu trov konania si neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.